

אהבה, זכויות-אדם והוקרה חברתית - השלכות משנתו של אקסל הונת על חינוך ועל הכשרת מורים

שלמה בק¹

תקציר

במאמר מוצגת התאוריה של אקסל הונת בדבר "מתן הכרה", ומומחשות משמעויותיה לגבי חינוך והכשרת מורים. הונת מציע שלושה דפוסים של הכרה (הבאים לידי ביטוי באהבה, בזכויות, ובהוקרה (esteem)) וטוען ששלושתם מהווים תנאים מוקדמים להתפתחות הזהות האישית של האדם ולהיותו אדם אוטונומי. בהיעדרם, נפגמת יכולתו של האדם לממש את עצמו. כל דפוס מאופיין באמצעות "מאבק להכרה" שעומד בבסיס הקונפליקטים המוסריים שאנו חווים.

רכיב חשוב של התאוריה עוסק ביחסי הגומלין שבין הדפוסים השונים. אפשר לנתח את הדילמות החינוכיות במונחים של מאבק להכרה בתוך כל דפוס ובין הדפוסים. להלן תוצג תאוריה חברתית זו וייערך ניסיון להמחיש את הטענות שבה בהתייחס לנעשה בהכשרת המורים.

מילות מפתח: תאוריה ביקורתית, מתן הכרה, הכשרת מורים, מעמד המורה